

Plats och tid Lammhultssalen i Växjö kommunhus, kl. 16:00-18:06

Beslutande
Ledamöter

Politiker
Thomas Thornell, Ordförande
Cheryl Jones Fur
Majja Almqvist Rieger
Frida Sandstedt
Sofia Stynsberg
Ola Sennehed

Landsbygdsrepresentanter
Johan Schwab
Camilla Logarn
Chris Jangelöv
Tom Malinen

Tjänstgörande
ersättare Therese Hermansson
Anneli Boosjögård

Övriga närvarande
Ersättare

Ulf Folkesson

Tjänstepersoner

Anna Sandqvist, landsbygdsutvecklare
Alva Thorsson, sekreterare
Rasmus Leo, planarkitekt § 24
Jessica Råhlin, fritidschef § 26
Carsten Wulf, verksamhetschef grundskolan § 27

Övriga

Magnus Forslund, Linneuniversitetet § 29

Justering

Protokollet justeras med digital signering och saknar därför
namnunderskrifter

Sekreterare Alva Thorsson

Ordförande Tomas Thornell

Justerare Chris Jangelöv

Justerade paragrafer § 21-32

Ajournering

16:57-17:15

Anmärkning

Paragraferna behandlades i följande ordning:
§ 21-27, 29, 28, 30-32

Ordförandes signering: Intern	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------------------	---------------------	--------------------

Förteckning över Landsbygdsrådets ärenden

- § 21 Justering av protokoll
- § 22 Godkännande av dagordning
- § 23 Genomgång av föregående protokoll
- § 24 Information om samhällsbyggnadsnämndens förslag på uppdatering av översiktsplan
- § 25 Yttrande till kommunstyrelsen över remiss av Kronobergs regionala serviceprogram
- § 26 Information om aktivering av ungdomar och fotbollsplaner i serviceortsområdena, fritidschef Jessica Råhlin
- § 27 Information om skolbibliotek på landsbygden, biträdande verksamhetschef för grundskolan Carsten Wulf
- § 28 Information om direktmöte i Åryd-Furuby serviceortsområde & utvecklingsdialog i Gemla serviceortsområde
- § 29 Beslut om upplägg av utvecklingskonferens
- § 30 Information från landsbygdsutvecklare
- § 31 Redovisning av inkomna skrivelser
- § 32 Övrigt

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

§ 21 Justering av protokoll

Landsbygdsrådet utser Chris Jangelöv till att justera dagens protokoll, utöver ordförande.

§ 22 Godkännande av dagordning

Landsbygdsrådet godkänner dagordningen.

§ 23 Genomgång av föregående protokoll

Landsbygdsrådet noterar föregående protokoll.

§ 24 Information om samhällsbyggnadsnämndens förslag på uppdatering av översiktsplan

Landsbygdsrådets beslut

Landsbygdsrådet noterar informationer och beslutar att landsbygdsrepresentanter respektive politiker får skicka in sina synpunkter gällande översiktsplanen separat eller via sina samhällsföreningar.

Bakgrund

Rasmus Leo, planarkitekt, informerar kort om förslaget på den uppdaterade översiktsplanen som är ute för samråd. Fokus med uppdateringen är att skapa en bättre vägledning för utveckling av landsbygden. Saker som bland annat uppdateras är skrivelse och riktlinjer om solenergi, uppdaterade riktlinjer angående byggande på jordbruksmark och ändrad hantering av större grupper av hus genom förhandsbesked.

Det anordnas även flera informationstillfällen och workshops där tjänstepersoner finns på plats för att förklara och diskutera de förändringar som föreslås, den 1 oktober på Risingegården, den 2 oktober på Tegnabys bygdegård och den 3 oktober på Örtagården i Ör.

Alla har möjlighet att skicka in synpunkter under samrådet som pågår fram till 14 oktober 2024. Synpunkter kan lämnas via webbplatsen vaxjo.se/oversiktsplan ([Växjö kommuns översiktsplan \(arcgis.com\)](http://Växjö kommuns översiktsplan (arcgis.com))) eller via mejl till info@vaxjo.se. Mer information hittas på webbplatsen.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

§ 25 Yttrande till kommunstyrelsen över remiss av Kronobergs regionala serviceprogram

Landsbygdsrådets beslut

Landsbygdsrådet beslutar att paragrafen justeras omedelbart och lämnar följande yttrande till kommunstyrelsen över *Kronobergs regionala serviceprogram 2024-2030*:

Serviceprogrammets nyckelord stämmer sammantaget väl med Växjö kommuns erfarenheter och inriktning. Samordning, samverkan och utveckling för att stärka den kommersiella servicen, kollektivtrafik och trafiklösningar samt annan infrastruktur så som energifrågor, bredband, mobiltäckning, laddinfrastruktur och vägar på landsbygden är alla viktiga områden.

Serviceprogrammet hänvisar till kommunernas roll för hur den kommersiella servicen utvecklas och vikten av samarbete mellan olika aktörer såsom Region Kronoberg, länets kommuner, Länsstyrelsen, serviceföretagen, små företag, civilsamhället inklusive besöksnäringen, allmänheten, och andra aktörer som har verksamhet relaterat till kommersiell service. Växjö kommun vill understryka Region Kronobergs roll i dessa samarbeten – att stödja och koordinera de olika aktörerna, att göra det så transparent som möjligt för aktörerna att samverka med Region Kronoberg, att tydliggöra vilken roll Region Kronoberg har i förhållande till medaktörerna, och peka ut vilka de huvudsakliga noderna är för landsbygdsfrågor.

Programmet nämner vikten av offentlig service. Dock skulle programmet med fördel kunna lägga ännu större fokus vid detta då samordning och samlokalisering av offentlig och kommersiell service kan vara avgörande för etablering av service och att kunna bibehålla den. Att skapa samlingspunkter med olika typer av funktioner gynnar både verksamheterna och den sociala sammanhållningen på landsbygden.

Serviceprogrammet belyser de viktigaste delarna av kommersiell och offentlig service för landsbygden. I stort stämmer serviceprogrammets innehåll med Växjö kommuns inriktning och erfarenheter. Vid Växjö kommuns dialogmöten på landsbygden har invånarna särskilt lyft vikten av turtäthet och möjlighet för ungdomar att kunna använda kollektivtrafik till och från Växjö stad och mellan orter, säkra vägar, underhåll av vägar, utökad kommersiell service, utveckling av besöksnäring, krisberedskap och vikten av närhet till vårdcentraler. Att den offentliga servicen finns kvar i tätorterna är väsentligt för

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

landsbygden – landsbygden är i detta avseende mer sårbar för förändringar. Läggs offentlig service, exempelvis vårdcentraler, ner riskerar det i många fall att dra med sig den kommersiella servicen på längre sikt.

Många är beroende av transport med bil, valmöjligheterna är få i glesbygder. Därför blir det viktigt att samhällsplaneringen jobbar för att prioritera gång, cykel och kollektivtrafik. Syftet är inte att alla ska gå, cykla eller åka kollektivt men genom att fånga upp de stora flödena genom dessa färdmedel så underlättas det även för dem som behöver resa med bil. Att arbeta för att kunna erbjuda alternativ till bilen skapar ett mer jämlikt samhälle. Större fokus bör därför läggas på tillgänglighet till service genom ett hållbart resande.

I texten till kartan om prioriterade orter och områden så omnämns vikten av att inte se till kommun- och länsgränser. Det borde därför vara viktigt att synliggöra servicepunkter även utanför länsgränsen.

Region Kronoberg pekar ut områden i norr runt Kråketorp och i öster kring Attsjö som prioriterade områden för etablering av service. Dessa bygder är glesbefolkade med få målpunkter och har ingen större infrastruktur. Växjö kommun anser att det ger mer effekt och samhällsnytta att satsa på befintliga noder och stråk. I öster är det bättre att prioritera Risinge eller Furuby för etablering av kommersiell service eller en fortsatt och tydlig satsning på Åryd. Den norra delen av Växjö kommun ses som en resurs för turismnäringen, och det blir då mer fördelaktigt att fortsatt satsa på Asa som redan är en etablerad nod i detta turism- och rekreationslandskap.

Serviceprogrammet lyfter fram kommunens betydelse vid utveckling av den kommersiella servicen och ger tips på hur servicen kan utvecklas. Förslagen är kloka. Vissa gör Växjö kommun redan idag, andra kan övervägas för framtiden.

Serviceprogrammet blickar framåt. Enligt framtidsspaningen kommer större butiker att ha filialer på landsbygden, och Region Kronoberg menar att AI kommer att kunna utvärdera var service behövs. Konsumenterna vill att butikerna har en personlig prägel och engagerar sig i samhället och hållbarhetsfrågor. Framtidens konsument är prisdöden, vill ha en rofylld upplevelse i butiken, och yngre konsumenter har positiv inställning till e-handel och självservice. Detta innebär att butiksägare behöver utveckla/ställa om sina verksamheter för att anpassa sig inför framtiden, vilket i sin tur kommer att kräva finansiering och stöd. De långsiktiga

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

finansieringsbehoven och strukturella utmaningarna är betydande. Digitala lösningar och flexibla servicemodeller kan antagligen ge fler svar än vad serviceprogrammet avslöjar.

I serviceprogrammet lyfts exempel på aktörer inom kommersiell service upp, såsom Leader Linné, SydostLeader, Almi, Coompanion, Nyföretagarcentrum, LRF, Hela Sverige ska leva, Energikontor Syd samt aktörer som erbjuder mobiltäckning, fiber, energi etc. Flera av dessa aktörer är också finansiärer. Många företag och föreningar har svårt att hitta finansiering och skriva ansökningar. Ofta beror det på brist på kunskap om var man hittar finansiering, hur man ansöker och hur man administrerar projekt. En annan rent praktisk bakgrund är tidsbrist – kommersiella företag på landsbygden har slimmade organisationer. Företag och föreningar har behov av stöttning i att söka finansiering för att kunna möta framtidens behov. Växjö kommun anser att det finns behov av samordning mellan olika stödformer och samarbete mellan finansiärer så att företag och föreningar vet var de ska vända sig och nyttan av finansieringen ökar. Det finns regioner som har tagit en samordnande roll för finansiering genom olika typer av projektkontor där man kan växla upp resurser med hjälp av annan finansiering. Deras roll är att stötta och lotsa företag och föreningar vid ansökningar och administration och hitta relevant finansiering utefter organisationens behov. Det innebär en väg in och utökad service för företag och föreningar. Detta kommer att kräva samverkan mellan alla aktörer som verkar för landsbygden. Där spelar kommunerna en viktig roll som en av flera aktörer.

Det regionala serviceprogrammet gynnar ett robust och hållbart samhälle. Tillgång till service är i sig en grund för hållbar samhällsutveckling. Även om klimat- och miljöaspekterna skulle kunna förstärkas, är många hållbarhetsaspekter levande, däribland tillgänglighet, jämställdhet och minskad ojämlikhet. Andemeningen i programmet stämmer till stor del med Växjö kommuns hållbarhetsprogram, Hållbara Växjö 2030, bland annat målbilden Växande och inkluderande, där flera nyckeltal direkt eller indirekt mäter attraktivitet på landsbygden.

Bakgrund

Region Kronoberg har den 19 juni 2024 skickat Kronobergs regionala serviceprogram 2024-2030 på remiss till länets kommuner och berörda myndigheter, organisationer och föreningar, näringsliv, grannregioner och andra med intresse för det regionala serviceprogrammet i Kronoberg. Växjö kommun är en av remissinstanserna.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Remissvaret för Kronobergs regionala serviceprogram 2024-2030 har tagits fram av en arbetsgrupp av specialister inom samhällsplanering, näringslivsutveckling och landsbygdsutveckling. Remissen har varit en del av agendan på Växjö kommuns landsbygdsråd.

Beslutsunderlag

Anna Sandqvist, landsbygdsutvecklare, informerar om ärendet vid dagens sammanträde.

Av en skrivelse, den 13 september 2024, redogör kommunchefen för ärendet. Av skrivelsen framgår bland annat att det regionala serviceprogrammet syftar till att utveckla tillgängligheten till kommersiell service i hela Kronobergs län.

Programmet lyfter fem prioriteringar: Stärka kommunalt engagemang, Strategisk landsbygdsutveckling, Utveckla lokalt serviceutbud, Kunskapsstöd, Främja samverkan. För att utveckla den kommersiella servicen finns flera bidrag att söka för företag: Investeringsbidrag, Särskilt driftsstöd i sårbara och utsatta områden, Servicebidrag, Hemsändningsbidrag och Projektmedel.

Remissversionen av Kronobergs regionala serviceprogram 2024-2030 ligger i linje med Växjö kommuns erfarenheter och inriktning. Att bilden är tecknad med bred pensel i stora drag, ligger i programmets övergripande hållning och innebär både en viss otydlighet och en befriande handlingsfrihet.

- Kortversion av remissversion regionalt serviceprogram
- Remissversion Kronobergs regionala serviceprogram
- Tjänsteskrivelse remiss av Kronobergs regionala serviceprogram

Skickas till

För åtgärd

Kommunstyrelsen

§ 26 Information om aktivering av ungdomar och fotbollsplaner i serviceortsområdena, fritidschef Jessica Råhlin

Jessica Råhlin, fritidschef, informerar om aktiv fritid och idrott för barn och ungdomar. Extra insatser görs främst i Braås och Lammhult eftersom de är utsedda som prioriterade områden i kommunen. Ett projekt som testats i Växjö centrum håller även på att sprida sig till bland annat Braås, där aktiviteter anordnas och kallas "Whine or try it",

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

som främst riktar sig till högstadieungdomar inledningsvis. Konceptet går ut på att man kan anmäla sig till olika aktiviteter för att testa nya saker man kanske inte har testat tidigare, och där får ungdomarna påminnelsenotiser innan aktiviteten om de har anmält sig till den.

När det gäller konstgräsplaner i serviceortsområdena så är utbudet och möjligheterna begränsade. Det finns ett fåtal konstgräsplaner i kommunen. Kultur- och fritidsförvaltningen har en något återhållsam syn på konstgräsplaner med tanke på den begränsade livslängden, som kanske ligger på cirka 10 till 12 år, bland annat på grund av svinn av det gummigranulat som behöver finnas på konstgräsplaner. Det finns dock planer för ytterligare en konstgräsplan, eftersom det inte finns några bra alternativ till konstgräs.

Konstgräsplaner är en bristvara i serviceorterna men det innebär också stora investeringar. Det betyder även att man försöka hålla en hög nyttjandegrad av alla befintliga planer, för att maximera användningen.

Föreningar kan ansöka om investeringsstöd från kommunen, men det är kanske mindre summor i sammanhanget som man kan beviljas därigenom. En rekommendation är att söka medel via den allmänna arvsfonden. Det finns även andra alternativ till medfinansiering.

§ 27 Information om skolbibliotek på landsbygden, biträdande verksamhetschef för grundskolan Carsten Wulf

Carsten Wulf, biträdande verksamhetschef för grundskolan, informerar om skolbibliotek inom Växjö kommun. Där kommunen har det bra ställt med skolbibliotek och även skolbibliotekarier. Storlek på bibliotek och antal skolbibliotekarier beror till stor del på storleken på skolan. Även öppettider på skolbiblioteken beror på antalet elever som går på en skola. Biblioteken har goda kontakter med centralbiblioteket, där utbyte sker. Flertalet skolbibliotek är även integrerade med folkbibliotek. Oavsett om det är bibliotekarier eller skolbibliotekarier så ligger det i deras uppdrag att främja läsning, tillsammans med exempelvis informationssökning och källkritik. Det ingår även i bland annat svenska lärarnas uppdrag enligt kursplanen, där läsning ska vara en del av utbildningen i svenska. Läsning är ofta en stor del av att lyckas i skolan.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

§ 28 Information om direktmöte i Åryd-Furuby serviceortsområde och utvecklingsdialog i Gemla serviceortsområde

Anna Sandqvist, landsbygdsutvecklare, informerar kort om kommande direktmöte i Åryd-Furuby serviceortområde och utvecklingsdialog i Gemla serviceortsområde. Vid direktmötet kommer politiker att vara närvarande. Mötet kommer dels att handla om vad som är på gång i området och kommer innehålla segment med gruppdiskussioner för att få in synpunkter och frågor från deltagarna. Vid utvecklingsdialogen kommer tjänstepersoner att vara närvarande för frågor och diskussioner. I samråd med samhällsföreningarna kommer ett upplägg tas fram, där fokus kommer att ligga på föreningar och samarbete. Enkät svar som har samlats in kommer även att redovisas vid utvecklingsdialogen.

§ 29 Beslut om upplägg av utvecklingskonferens

Landsbygdsrådets beslut

Landsbygdsrådet beslutar att godkänna det nya datumet, den 20 november 2024, och upplägget för utvecklingskonferensen.

Bakgrund

Magnus Forslund, Linneuniversitet, lägger fram ett förslag på ett upplägg för en utvecklingskonferens som universitetet har arbetat fram i samråd med den arbetsgrupp som utsågs för att ta fram ett förslag till konferens. Utvecklingskonferensen kommer att vara kostnadsfri för landsbygdsrådets del och vara en del i ett större projekt som Linneuniversitet arbetar med. Temat för konferensen är tänkt att vara ledarskap för utveckling av landsbygden.

§ 30 Information från landsbygdsutvecklare

Anna Sandqvist, landsbygdsutvecklare, informerar om flera kommande aktiviteter. Imorgon, den 25 september, hålls ett beredskapsmöte på Kök 11 med samhällsföreningar där bland annat trygghetspunkter kommer att diskuteras. Den 1 oktober kommer besök från Sydafrika, som vill veta mer om landsbygdsrådet och hur vi arbetar med landsbygdsutveckling i Växjö kommun.

Initiativet "By 2030" är ett projekt av Region Kronoberg som syftar till att förbättra landsbygdsutvecklingen och livskvaliteten på landsbygden,

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

och inkluderar bland annat föreläsningar om hur man kan utveckla byar. Regionens projektkontor har även besökts för att diskutera samordning av finansiering kopplad till deras EU-arbete, där kommunerna får vara med.

§ 31 Redovisning av inkomna skrivelser

Landsbygdsrådet noterar inkomna skrivelser. Hantering av inkomna skrivelser sker på kommande råd.

§ 32 Övrigt

Ordförande Tomas Thornell meddelar att ifall det skulle bli för mycket information och för lite diskussion eller interaktion på rådets möten så är det bra att ge detta som feedback för att rådet ska kunna utvecklas i rätt riktning. Rådet får tillsammans fundera på hur det ska bli ett så bra forum så möjligt för landsbygdsfrågor.

Ordförande Tomas Thornell frågar om rådet skulle vilja flytta sammanträden den 21 november, då utvecklingskonferensen flyttats till kvällen innan, den 20 november. Landsbygdsrådet beslutar att flytta sammanträdet till tisdagen den 3 december 2024 mellan klockan 15-17.

Ordförande Tomas Thornell meddelar att rådet på kommande möte får försöka komma fram till hur hantering och diskussioner kring infrastrukturfrågor kan ske på ett bra sätt.

Ordförandes signatur	Justerares signatur	Utdragsbestyrkande